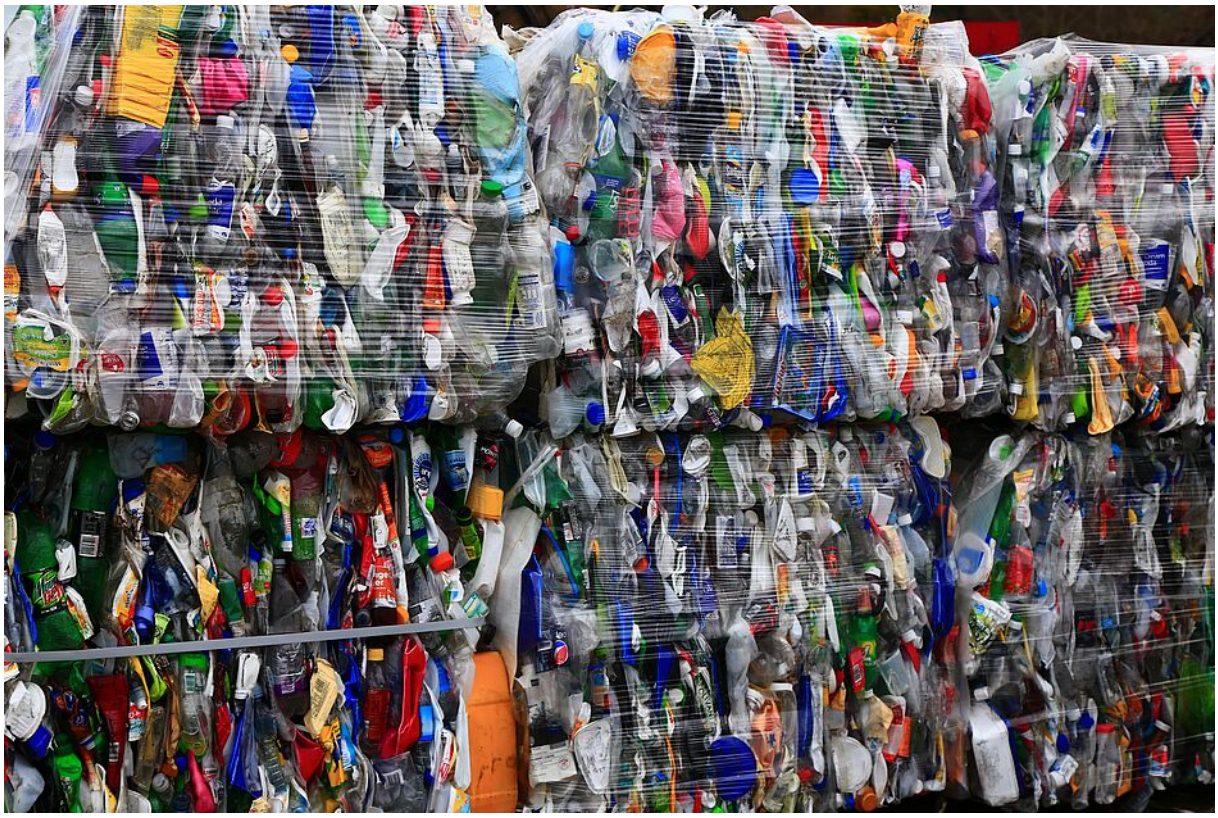
gemeente harderwijk

Plan van aanpak: PMD pilot

Harderwijk

1 december 2022

gemeente harderwijk

Inhoud

Inleiding 3

Doelen, meetpunten en Kritieke prestatie indicatoren 4

Doel PMD pilot 4

Meetmomenten 4

Kritische prestatie indicatoren 5

Communicatieplan 6

locaties en verzamelbakken 6

Opruimen vervuiling en bijplaatsingen 7

Milieustraat en PMD bakken 7

Participatie en Zienswijzennota 8

Eindevaluatie 8

Resultaten metingen: 8

Kostenuitwerking 8

Balkenplanning 9

Inleiding

De gemeente Harderwijk zet zich sinds 2016 in om de VANG (Van Afval naar Grondstof) ambities waar te maken. Deze ambities houden in dat inwoners van Nederlandse gemeenten en daarmee dus ook Harderwijk, in 2021 slechts 100 kg restafval en in 2025 niet meer dan 30 kg restafval per persoon per jaar produceren. Dit zijn ambitieuze, maar ook vooral essentiële doelstellingen om een daadwerkelijke circulaire economie binnen Harderwijk rond te krijgen. Daarbij is vanaf juli 2020 in Harderwijk uitvoering gegeven aan het door de raad vastgestelde VANG beleid ("Harderwijk op weg naar een circulaire stad", raadsbesluit d.d. 9 juli 2020).

Om deze VANG doelstellingen te behalen heeft Harderwijk vanaf 1 januari 2022 Diftar ingevoerd. De resultaten laten tot nu toe zien dat de inwoner van Harderwijk in 2022 97 kg restafval (ex. grof en incl. nascheiding) produceert. Het scheidingspercentage van alle afval en grondstofstromen ligt op 64%.

In het coalitieakkoord 2022 - 2026 is opgenomen dat, in het kader van een gewenste heroverweging van het in 2020 gekozen afvalscheidingsmodel, er op zo kort mogelijke termijn invulling gegeven gaat worden aan een PMD pilot met acht verzamelcontainers.

De PMD pilot beoogd scherpte te krijgen over hoe de inwoners omgaan met het scheiden van hun PMD afval, wat de kwaliteit en kwantiteit is van het ingezamelde PMD en wat de kosten zijn. De vergaarde informatie kan ingezet worden in de heroverwegingsdialoog van het afvalscheidingsmodel.

Doelen, meetpunten en Kritieke prestatie indicatoren

Doel PMD pilot

Het doel van de PMD pilot is om inzage te krijgen in wat de inwoners van de aparte PMD verzamelbakken vinden én hoe ze deze gebruiken (service) en hoe duurzaam deze wijze van inzamelen is (milieu). Daarnaast geeft de pilot inzicht in de hoeveelheid PMD die aangeboden wordt en wat de kwaliteit van het aangeleverde PMD is.

De pilot heeft ook als doel het verkrijgen van een goed beeld van de kosten en opbrengsten voor de gemeente Harderwijk van de PMD pilot. Al deze resultaten vormen een goede basis voor de nog te voeren discussie over de nieuw te maken beleidskeuze voor de afvalinzameling per 2026.

Deze mogelijke beleidskeuze voor het afvalbeleid van gemeente Harderwijk per 2026 richt zich op het voortzetten van het huidige nascheidingsmodel of een overstap naar het bronscheidingsmodel[1] binnen de gemeente Harderwijk.

Meetmomenten

Binnen de PMD pilot zijn er meerder meetmomenten om de voortgang in kaart te brengen. Deze meetmomenten zijn:

- *Nulmeting. (Huidige Eureco sorteeranalyse van het restafval)*
- *Meetmoment 1: in maand 4*
- *Meetmoment 2: in maand 8*
- *Eindmeting: in maand 12*

De metingen die gedaan worden in moment 1, 2 en de eindmeting zijn:

- *Hoeveelheid gescheiden ingezamelde PMD binnen gemeente Harderwijk*
- *Kwaliteit van het ingezamelde PMD verzameld vanuit de bovengrondse PMD containers*
- *Klanttevredenheidonderzoek (KTO): de inwoners van Harderwijk worden gevraagd naar hun bevindingen van de pilot via een enquête (digitaal/ fysiek).*

[1] Bij nascheiding wordt de PMD fractie machinaal gescheiden. Bij bronscheiding wordt de PMD fractie door de inwoner zelf gescheiden middels zakken, ondergrondse/mini/ verzamelcontainers.

Kritische prestatie indicatoren

Binnen de metingen die uitgevoerd worden zijn Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) gedefinieerd. De KPI's hebben per aspect een eigen weging en de som van het totaal wordt meegewogen in de eindevaluatie van de pilot.

- ✓ *Hoeveelheid gescheiden ingezamelde PMD binnen gemeente Harderwijk*

Toelichting:
De sorteeranalyses van Eureco 2022 laten zien dat er momenteel (prognose) 3,6 kg PMD per persoon per jaar (2022) wordt ingeleverd op het enige PMD scheidingspunt, de milieustraat op de Daltonstraat. Daarnaast laten de sorteeranalyses zien dat er gemiddeld nog 23 kg PMD in het restafval zit [dit is het aantal kilo's per inwoner dat voor nascheiding nog in het restafval zit].

- ✓ **Kwaliteit van het ingezamelde PMD in de bovengrondse PMD containers*

Toelichting:
De 2022 sorteeranalyse van het ingeleverde PMD op de milieustraat, uitgevoerd door Eureco, laat een vervuilingspercentage van 31,2% zien. Een vervuilingspercentage boven de 15% betekent afkeur van het ingezamelde PMD. Het merendeel van deze vervuiling (28,7%) bestond uit "overige afvalstoffen" oftewel stoorstoffen cat. 2 zoals o.a. kitkokers - (niet-)verpakkingen vervaardigd uit piepschuim (EPS) - (niet-) verpakkingen vervaardigd uit PVC.

**De kwaliteit van het ingezamelde PMD zal beoordeeld worden door een RKN gecertificeerd persoon die het PMD beoordelingsprotocol mag toepassen en daarmee de kwaliteit van het PMD kan definiëren en door de Eureco sorteeranalyse.*

- ✓ *Klanttevredenheidonderzoek (KTO): de inwoners van Harderwijk worden gevraagd naar hun bevindingen van de pilot via een enquête (digitaal/ fysiek).*

Toelichting:
Om niet enkel kwantitatieve informatie, maar ook kwalitatieve informatie te vergaren wordt een KTO opgezet. Hiermee kunnen de inwoners aangeven wat ze van de PMD pilot vinden. Aan dit resultaat wordt een weging gekoppeld in de vorm van een cijfer.

Communicatieplan

Binnen het externe communicatieplan krijgt de PMD pilot de naamgeving/ werktitel: Proef Verpakkingen Inzamelen. Wanneer de PMD pilot startdatum definitief is vastgesteld, gaat het communicatieplan naar de inwoner van start op het moment dat het communicatieteam dit nodig acht. Hierin wordt vervolgens concreet gemaakt de 'wat, hoe en waar' aspecten van dit externe communicatieplan. Het plan bestaat uit de volgende onderdelen:

- ✓ wat houdt de pilot in
- ✓ waarom doen we die proef
- ✓ wat gaan we onderzoeken
- ✓ wat voor soorten uitkomsten kunnen we verwachten
- ✓ wat gaan we met de uitkomst doen
- ✓ wanneer is de pilot afgelopen en kunnen we de resultaten delen?

De type content/ inhoud van het plan zal afgestemd worden op de concrete invulling van het Proef Verpakkingen inzamelen. De eigen (digitale) kanalen (Social Media, website, gemeentepagina) kan eventueel aangevuld worden met persoonlijke brieven, advertenties en bijvoorbeeld een interview met de wethouder in de krant.

Voor het informeren van de bewoners van Harderwijk wordt een bewonersbrief verstuurd naar alle adressen in Harderwijk. In deze brief wordt voor elk huishouden een gratis set van 10 PMD doorzichtige zakken meegestuurd. Het gratis verstrekken van PMD zakken is een effectieve methode om bewoners bewust te maken van de PMD pilot en hen mee te laten doen. Daarbij worden er ook voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd met de inwoners. Hierin wordt de pilot verder toegelicht en is er ruimte voor vragen en dialoog.

locaties en verzamelbakken

Er worden bij acht winkelgebied locaties in de gemeente Harderwijk PMD verzamelcontainers geplaatst. De definitieve plekken bij de winkelgebieden moeten nog bepaald worden. Dit gebeurt in samenwerking met de bedrijven en inwoners in de directe omgeving van de voorgestelde containerlocaties. Op elke locatie komen vier bovengrondse PMD verzamelcontainers te staan. In totaal worden er circa 32 verzamelcontainers geplaatst. Deze containers kunnen zonder milieupas gebruikt worden en zijn daarmee 24 uur per dag beschikbaar. Vanuit de inschatting van inhoudelijke experts en de landelijke ervaringen met deze wijze van inzamelen, is de inschatting dat er ca. 20 kg PMD per inwoner per jaar kan worden gebracht. Een proef als deze is echter niet eerder als zodanig uitgevoerd in een Diftaromgeving.

Opruimen vervuiling en bijplaatsingen

Het opruimen van zwerfafval en bijplaatsingen kent twee mogelijkheden. Namelijk,

- Er is een melding gedaan van zwerfafval/ bijplaatsingen in de nabijheid van een PMD container omdat deze vol zit. In dit geval zou Aconov verantwoordelijk kunnen zijn voor de opruimwerkzaamheden.
- Wanneer er zwerfafval/ bijplaatsingen zijn gemeld, in de absentie van een volle container, is de gemeente Harderwijk verantwoordelijk voor de opruimwerkzaamheden.

De meldingen die binnenkomen voor zwerfafval en bijplaatsingen volgen hetzelfde proces zoals momenteel het geval is.

- Bij het KCC komt een melding binnen die vervolgens in Liber wordt geregistreerd.
- Binnen deze melding is geconcludeerd of dit komt door een volle PMD container of niet.

- Wanneer dit het geval is zal hier een aparte registratie van gemaakt worden én zal de inzamelingspartij (Aconov) deze melding ontvangen. Vervolgens dient Aconov z.s.m. de PMD container te legen en de (eventuele) bijplaatsingen op te ruimen. D.m.v. het registreren van volle containers i.c.m. de ledigingsfrequentie kan er correct geanticipeerd worden op het voorkomen hiervan.

- Wanneer dit niet het geval is wordt de zaak naar stadstoezicht/ handhaving wordt doorgezet.
- Stadstoezicht/ handhaving gaat naar de locatie en neemt de situatie op.
- Vervolgens krijgt het KCC terugkoppeling van stadstoezicht/ handhaving met een toelichting op de situatie.
- Het KCC maakt vervolgens een opdrachtbon voor de buitendienst (Snelherstel) aan zodat zij het zwerfafval en of de bijplaatsingen kunnen opruimen.
- Vervolgens krijgt het KCC een terugkoppeling van wanneer dit is afgehandeld. Het KCC zet de zaak vervolgens als afgehandeld in Liber.

Deze opzet van het meldingsproces dient nog geconcludeerd te worden met de desbetreffende hierboven vermelde partijen en staat daarmee niet vast. Daarbij dient er vermeldt te worden dat het op voorhand moeilijk in te schatten is hoeveel bijplaatsingen dan wel vervuiling er optreedt tijdens de duur van de pilot. Dit kan betekenen dat er extra uren nodig zijn voor Snelherstel**.**

Milieustraat en PMD bakken

De gemeente Harderwijk biedt momenteel de inwoners de mogelijkheid om op de milieustraat op de Daltonstraat 23 het huishoudelijk PMD gratis weg te brengen. Uit de onderzoeksresultaten blijkt dat er momenteel 3,6 kg/ PMD per inwoner per jaar wordt gebracht. Tijdens de pilot periode zal het mogelijk blijven voor bewoners om hun PMD bij de milieustraat gratis aan te leveren.

Participatie en Zienswijzennota

De PMD verzamelbakken worden geplaatst op locaties in winkelgebieden waar veel personen komen voor hun boodschappen. Voor deze pilot worden bovengrondse containers bijgeplaatst op locaties waar bijvoorbeeld al textiel en glasbakken staan. Om draagvlak te creëren onder de inwoners en bedrijven in de directe omgeving van de te plaatsen PMD bakken en die hier (eventueel) hinder van ondervinden, worden deze partijen op voorhand betrokken bij de bepaling van de meest juiste locatie voor de bovengrondse container. Hiervoor wordt een inspraaktraject doorlopen zodat het mogelijk is voor de betrokken inwoners en bedrijven om een zienwijze in te dienen op de voorgestelde containerlocaties.

Eindevaluatie

De PMD pilot zal één jaar duren. Daarbij dient er opgemerkt te worden dat de verwachting dat de pilot in kwartaal 2 van 2023 kan starten, enkel haalbaar is wanneer er algemeen akkoord is gegeven op de uitvoering en de kosten van de pilot uiterlijk januari 2023. Na afloop van het pilot-jaar wordt alle vergaarde informatie verzameld en als eindrapport gedeeld met college en raad.

In deze eindevaluatie worden de volgende aspecten beschreven:

Resultaten metingen:

- *Hoeveelheid gescheiden ingezameld PMD binnen gemeente Harderwijk*
- *Kwaliteit van het ingezamelde PMD verzameld vanuit de bovengrondse PMD containers*
- *Klanttevredenheidonderzoek (KTO): de inwoners van Harderwijk worden gevraagd naar hun bevindingen van de pilot via een enquête (digitaal/ fysiek*

Kostenuitwerking

- *Financiële uitwerking verminderde variabele opbrengst*
- *Financiële uitwerking totale kosten PMD pilot*

Balkenplanning

Er zijn twee fases voor de proef plastic inzamelen:

- De voorbereidingsfase
- De tijdens en afsluiting/ evaluatie fase

De onderstaande balkenplanning is de 'voorbereidingsfase'. Hierbij dient aangegeven te worden dat de voorbereiding zes maanden in beslag neemt. Deze planning start na besluitvorming gemeenteraad.

Balkenplanning: voorbereidingsfase																									
	Maand	Maand 1				Maand 2				maand 3				maand 4				maand 5				maand 6				Maand 7
	Week	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1
Plaatsbepaling inc. overleg bedr./ inwo.																										
Participatie (informatieavonden)																										
Zienswijze nota																										
Collegebesluit n.a.v. zienswijze																										
Bestellen verzamelbakken																										
Ledigingsfrequentie opzetten																										
Proef plastic inzamelen communiceren																										
Plaatsen verzamelbakken																										
Start pilot																										

De bovenstaande balkenplanning is een inschatting op basis van huidige inzichten. De planning kan door onvoorziene omstandigheden anders lopen. Zo bijvoorbeeld het proces voor de zienswijze uitlopen. Of, de levering van de PMD verzamelcontainers kan vertraging oplopen. Daarbij dient opgemerkt te worden dat in het geval alle processen voorspoediger lopen dan gepland, de PMD pilot eerder kan starten.

De planning 'tijdens en afsluiting/ evaluatie fase' zal opgesteld worden wanneer concreet is gemaakt hoe de daadwerkelijk uit te voeren PMD pilot er uit zal zien.